

Investigation of relationship between the pilgrimage of Imam Reza(AS) with a happiness and life satisfaction

Kobra Hosseini¹, Mohammad Javad Asghare Ebrahim Abad^{1*}, Mohammad Saeed Abde Khodaei¹

1- Department of Psychology, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.

Abstract

Background and Objectives: Religion as a key element of the culture of any nation gives back identity and unity to the society. One of the effective religious rituals in the treatment of mental disorders is a pilgrimage that can have an important role in mental health. The purpose of this research has been studying the relationship between the Pilgrimage of Imam Reza(AS) with a feeling of happiness and life satisfaction.

Materials and Methods: The method of this research is descriptive-Correlation. The study populations are the pilgrims and Neighbors of Imam Reza(AS) shrine. 382 people are participated in this study through the method of choice available. In order to evaluate pilgrimage, we used the research made questionnaire, which consists of 20 questions about attitude and practice to pilgrimage. This questionnaire is divided as four degree Likert scale(from strongly disagree to strongly agree) from 1 to 4. The overall range of scores is from 20 to 80. Also for evaluating happiness and life satisfaction, we got use of Oxford Happiness and life satisfaction diner questionnaires, respectively. Data were analyzed using Pearson correlation and two variables regression analysis and SPSS software.

Results: The results of Pearson correlation test showed that there is a positive and significant relationship between the attitude and practice to pilgrimage and happiness, life satisfaction, ($p < 0/001$). The pilgrimage is a significant predictor for a happiness and life satisfaction ($p < 0/001$) and its effects on happiness and life satisfaction is Beta = 0.66 and Beta = 0.49, respectively.

Conclusion: As a result, the pilgrimage of Imam Reza(AS) is a religious ceremony in the Shia community that can affect people's psychological feelings and provide the field of happiness and life satisfaction.

Keywords: Pilgrimage of Imam Reza(AS), Happiness, Life satisfaction

بررسی ارتباط زیارت امام رضا(ع) با احساس شادکامی و رضایت از زندگی

کبری حسینی^۱، محمد جواد اصغری ابراهیم آباد^{۱*}، محمد سعید عبد خدایی^۱

۱- گروه روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

چکیده

سابقه و اهداف: دین و مذهب از رکن‌های اصلی فرهنگ هر ملتی است و جامعه را هویت و انسجام می‌بخشد و در افراد جامعه حس همبستگی به وجود می‌آورد. دستورهای دینی، مراسم‌ها و آیین‌های دینی، همگی عامل‌هایی است که می‌تواند در درمان و پیشگیری اختلالات روانی و همچنین برای ارتقای بهداشت روان، به نحو مؤثری به کار گرفته شود. اما یکی از مناسک دینی مؤثر در درمان اختلالات روانی، زیارت است که می‌تواند نقشی مهم در سلامت روان افراد داشته باشد. هدف پژوهش حاضر نیز تعیین رابطه‌ی بین زیارت امام رضا(ع) با احساس شادکامی و رضایت از زندگی، از یک سو؛ و نقش زیارت در پیش‌بینی آن‌ها، از سوی دیگر است.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع توصیفی- همبستگی است و جامعه‌ی آماری نمونه، زائران و مجاوران حرم امام رضا(ع) است؛ که ۳۸۲ نفر از افراد در این پژوهش به شیوه‌ی انتخاب در دسترس شرکت کردند. در این تحقیق برای سنجش نمره‌ی زیارت افراد، از پرسش‌نامه‌ی محقق‌ساخته‌ی زیارت امام رضا(ع) استفاده شد، که دارای ۲۰ پرسش مربوط به نگرش به زیارت و عمل به زیارت بوده است. این پرسش‌نامه به صورت مقیاس لیکرت چهار درجه‌ی ۱ تا ۴ (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) تقسیم بندی شده است. دامنه‌ی نمره‌های کلی این پرسش‌نامه از ۲۰- ۸۰ است. افزون بر این، مقیاس احساس شادکامی آکسفورد و مقیاس رضایت از زندگی دینر، برای دو متغیر احساس شادکامی و رضایت از زندگی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز با استفاده از نرم افزار spss (نسخه‌ی ۲۰) و روش‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون دو متغیره انجام گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بین میزان نگرش و میزان عمل به زیارت امام رضا(ع) با احساس شادکامی و رضایت از زندگی، در سطح ($p < 0/001$)، همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین زیارت، پیش‌بینی‌کننده‌ی معنی‌داری در سطح ($p < 0/001$) برای احساس شادکامی و رضایت از زندگی بوده و میزان این تأثیر برای احساس شادکامی، $Beta = 0/66$ ؛ و برای رضایت از زندگی، $Beta = 0/49$ بوده است.

نتیجه‌گیری: در نتیجه می‌توان گفت که زیارت امام رضا(ع) که آیینی مذهبی در جامعه‌ی شیعی است، می‌تواند احساسات روان-شناختی افراد را تحت تأثیر قرار دهد و زمینه‌ی شادکامی و رضایت از زندگی آن‌ها را فراهم نماید.

واژگان کلیدی: زیارت امام رضا(ع)، احساس شادکامی، رضایت از زندگی

مقدمه

باورها و رفتارهای دینی است که شیوه‌ی رفتاری خاصی را به افراد نشان می‌دهد (۲). رفتارهایی مانند توکل به خداوند، صبر، دعا، زیارت و غیره که می‌توانند از طریق ایجاد امید به نگرش‌های مثبت موجب آرامش درونی فرد شود (۳). در این میان، زیارت که عملی دینی است، از اهمیت والایی برخوردار است.

دین، حقیقتی است بسیار تأثیرگذار و نظام اعتقادی سازمان-یافته‌ی است همراه با مجموعه‌ی آیین‌ها و عمل‌های تعریف شده که تعیین کننده‌ی شیوه‌ی پاسخ‌دهی افراد به تجربه‌های زندگی است (۱). همچنین دین شامل مجموعه‌ی از